

J.N. 124, 64.

D. IO. AVGVSTVS ERNESTI
S. THEOL. PROFESSOR
ORDINIS THEOLOGICI
PROCANCELLARIVS
AD
SOLEMNIA
DISPVTATIONIS PVBLICAE
PRO LICENTIA
CAPESSENDI GRADVM DOCTORIS
ET
DOCTORIS THEOL. CREANDI
IN AVDITORIO MAIORI
PRID. KAL. DECEMBER.
CONCELEBRANDA
INVITAT

D. JO. AUGUSTUS ERNESTI

SECRETARIUS

ORDINIS THEOLOGICI

PROVINCIAE SILESIAE

2023

DISSENTIENS

PRO

CAUSA

DOCTORIS

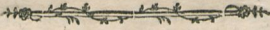
IN

THEOLOGIA

CONFERENTIA

1773

Literis Ratisbonensibus nuper cognouimus, Regem Potentissimum Borussiae, admonitum ab Academia Berolinensi, detulisse ad Consilium Principum Germaniae Euangelicorum, anno huius seculi duodecesimo fore, vt Pascha nostrum incideret in eum diem, quo Iudaei Pascha suum agerent, vt de ea re, id est, de Paschate nostro in alium diem differendo ac definiendo deliberaretur, et de more, lege Nicena instituto, decerneretur. Socii illustris illius Academiae siue Mathematicorum eius aliquis, vtrum id suis rationibus repererit, an e *Io. Bernulli* Epistola ad Senatum Tigurinum didicerit, qua ei, de die Paschatis anni 1724. in comitiis Ratisbonensibus constituto consultus, respondit, et obiter monuit, eandem rationem causae Paschatis a 1778 fore, quae tum fuerit, et quid sibi de tota illa re videretur, declarauit, T. IV. opp. p. 474. nec possumus decernere, nec refert scire. Vero simile autem nobis videtur, si eam Vir ille doctus legisset, taciturnum potius, quam ad Principem delaturum rem fuisse. Nobis autem non

IV

alienum visum est a persona nostra, super hac Paschali, quae nunc agitur publice, causa sententiam et consilium dicere, cuius rei nobis etiam quidam eruditissimi Theologi, quibus cum de ea re locuti sumus, auctores fuerunt. *Bernulius* quidem ille, rem hanc non modo Astronomici iudicii esse, dicit, sed etiam Theologos audiendos esse atque Politicos p. 494. Et ille quidam Theologorum iudicium omne ad religionis rationem refert; ex qua non tam referre, qua die sacra Paschalia fiant, quam quomodo fiant: In quo ille angustius concludit Theologicam in hac causa rationem. Nam et in hanc partem erant consulendi Theologi, quae ad historiam totius rei pertinet, sed ii, qui eam per iustam literarum graecarum latinarumque scientiam, ex ipsis fontibus Ecclesiasticorum monumentorum hausissent. Sed ii, qui tum erant, cum adhuc libri de historia Ecclesiae multos haberent errores ab incitiis linguarum natos, in his hunc ipsum de Paschali causa? Etenim, cum ferioribus seculis Clerici illud decretum Nicenum de Paschate Christianorum non agendo eodem cum Iudaeis die ex vocabulariis puerilibus intelligerent sic, *dass die Christen das Osterfest nicht an dem Tage feyern sollten, an dem die Juden Ostern halten*, et causam illius decreti veram ignorantes, in odio Christianorum erga Iudaeos quaererent, inde omnes libros haec opinio peruagata est, vt Christianis non licere putaretur, Pascha suum eodem cum Iudaeis die agere. Atque hinc orta est ea, quae ad hanc diem mansit consuetudo, vt in definiendo Paschatis Christiani die, si deprehensum esset rationibus astronomicis, eum incidere in diem Paschalem Iudaeorum, solemnia nostra Paschalia differrentur in proximam Dominicam diem. Sed illam interpretationem decreti Niceni esse falsam atque ridiculam, hoc nostro seculo demum

mum a nonnullis viris doctis est animaduersum atque etiam ira demonstratum, vt nihil contra dici possit. Superiori quidem iam seculo errorem videtur vidisse *Ioach. Hildebrandus*, Helmstadiensis Theologus, rerum ille historicarum studiosissimus, et notasse in *Enchiridio de priscae Ecclesiae sacris publicis* etc. sed sine effectu. Diligentius rem explicauit et demonstrauit *Daniel*, Francogallus, Vir Celeb. in libello *de disciplina Quartodecimanorum in celebrando Paschate* T. III. opp. 473. s. cuius rei notitia ad Germanos quosdam venit, *Heumannum* et *Moshemium*, ex Ephemeridibus, opinor, literariis; nam ille quidem non ipsum a se lectum libellum fateatur, sed ita, vt rem diligentius excuterent, et *Danielem* verum vidisse agnoscerent, ille in Programmate Paschali super hac re scripto, hic in Comment. de rebus Christ. ante Constantini M. tempora p. 439. quos deinde et alii secuti sunt, *Walchius* V. S. R. in historia Controuersiarum, P. I. et nuperime *Schroekius*, V. C. in Hist. Eccles. P. III. p. 51. Sed age totam rem breuiter et ad consilium nostrum accommodate exponemus.

Pascha proprie dictum est beneficium a Deo Israelitis in Aegypto tributum, cum ille perdens vna nocte omnes Aegyptiorum primogenitos, Israeliticos intactos reliquit, et aedes Israelitarum, in quibus, ex eius praeepto, agnus maectatus et consumtus coena esset, et quarum ianuae sanguine illius agni essent resperfae, veluti *transisset*. Vtus deinde loquendi, vt fit, mutauit primam illam significationem, et id verbum de ipso agno, et conuiuio ex eius carne facto, denique die, quo agnus maectaretur et comederetur, dictum est; dum fierent formae loquendi ad exprimenda ea, quae in memoriam illius tanti beneficii fierent, vt *facere pascha, maectare*

VI

pascha, in quibus similibusque formis intelligebant propter vt Graeci, cum dicunt, v. c. ἑὸν γόμον, *sacrificium facere nuptiarum causa*. Nec alio sensu verbum *pascha* in libris sacris dicitur, aut, quod nos quidem animaduuerimus, in libris graecorum et latinorum Ecclesiae scriptorum ante Nicenum Concilium. Postea, ferius quidem, coepit etiam dici, nostro more, de die memoriae reuersi in vitam Iesu Christi sacro; non, vt vulgo existimarunt, quod reditu Christi in vitam nobis securitas a pernicie parta esset, sed quod eo die, vt apud Iudaeos agnus coena consumeretur. Et enim etsi Christiani non ignorabant, ritum illum Iudaeorum, sicut alios, circumcisionem, victimas animalium, non necessario seruari, sed sine noxa omitti posse: tamen putarunt eum commode et vtiliter seruari posse ad colendam memoriam vltimi illius conuiuii paschalis, quod Iesus cum discipulis suis amantissime fecisset, instituto etiam saluberrimo Eucharistiae sacramento, et illud ipsum sacramentum vsurpandum: vnde illa ipsa coena a Latinis *dominica* coepit dici; cuius generis exempla nos reperimus: isque mos etiam diu post Nicenum concilium durauit. Et quia Iesus illam coenam tempore Iudaeis praefinito sumserat, eandem illi diem seruandam in hac coena putabant, quod id ad acuendum memoriae illius sensum valere posset. Post de die quidem, quo illa coena agenda esset, coeperunt variare Christiani, aliis illum diem seruantibus, aliis deferentibus, et rem ad sequentes dies inprimisque diem Dominicam proximam transferentibus: vnde controuersia orta, leniter illa primum, post vehementer agitata; cum essent, qui nullo modo probari posse dicerent, eam coenam cum Iudaeis, siue eo, quo Iudaei solerent, die fieri. Causa autem illius dissidii non erat in odio Iudaeorum, vt vulgo existimauere

re.

recentiores, sed in ieiunio solemnī, quod eo die et proximo ante diem dominicam agebatur ex instituto ecclesiastico, et illa coena tolli, nefas putabant, eiusque seruandi causa eam in diem dominicam, lactam illam ex redivo Iesu Christi in vitam, transferri debere. Atque in hanc partem decrevit Nicenum concilium. Ex quo etiam factum est, ut Graeci post *πάσχα* duplex facerent, *σαυωτήριον*, quod esset idem Iudaicum, die, quo Christi passio coepit, alterum *ἀναστάσιμον*, quod die tertio post fieret, quo Christus in vitam redisset. Atque hinc omnis illa confusio orta est, postquam mos conuiuii prisco more faciendi sublatus, diesque ille vni Iesu in vitam reuerſi memoriae celebrandae destinatus esset: estque perspicuum, illam Nicenam legem de Paschate Christianorum non celebrando ea die, qua Iudaicum fit, ad nos nihil pertinere, frustra in hoc laborari, ut rationibus Astronomicis accurrate subducendis reperiat, an Pascha nostrum, quod proxima a primo post aequinoctium vernalis plenilunio die solis agere solemus, incidat in diem Paschatis Iudaici: qui labor, si mos receptus manserit, hoc seculo repetendus erit, anno 94. praesertim cum omni illo labore raro aut nunquam aliquid certi reperiat, atque adeo, ut bene is, quem supra laudauimus, *Bernullius* demonstrat, incommoda quaedam non parua oriri possint.

Quid igitur ex his fit, quid faciendum videtur? Scilicet optandum est atque suadendum, ut Principes Ecclesiarum Protestantium in Germania, hac re cognita, superiorum temporum morem in Paschali causa decernendi relinquunt, et consilium *Bernullii* sequantur, qui auctor fuit, ut potius aliqua dies Dominica vernalis definiretur, qua
fem-

VIII

semper Pascha fieret, atque inde totus annus Ecclesiasticus ordinaretur: quam ego quidem quartam aut quintam decimam esse velim. Huius consilii plures causas probabiles videor mihi habere. Nam primum, quis non videt, esse dignitatis tum Principum, tum Ecclesiae nostrae, eam labem, quam Ecclesia nostra ex illa consuetudine Paschatos nostri differendi, vbi cum Iudaico concurrit, suscepit, deleri atque elui. Neque enim vilo modo dignum atque honestum est Ecclesiae nostrae, seruari ab ea, quod totum ab ignorantia graui ac prope ridicula natum est. Aliquoties accidit mihi, vt cum, in historia Ecclesiastica tradenda, illam causam explicarem, et vnde consuetudo nostra Paschatos differendi, cum in Pascha Iudaicum incideret, orta esset, docerem, iuuenes riderent.

Quod si dignitatis ratio non valet, quae vel maxime debet valere: at vtilitatis variae ratio valeat. Nam illud nostrum vel *Bernullii* consilium tum mercaturae exercendae rationibus opportunum est, tum etiam ipsarum, quae nobis maxime curae sunt, literarum studiis. Et mercaturae quidem opportunitas existet ex eo, quod ita mercatus plures et illustres, quorum tempora definiuntur Paschate, facilius et commodius poterunt a mercatoribus adiri, et amoenius tum itinera fieri, tum ipsi mercatus dies transigi. Quid vero? Academicis rationibus non admodum opportuna res erit? Etenim, quoniam annus Academicus fere a Paschate initium capit, et cum eo in orbem redit, eoque tempore maxime iuuenes vel petunt Academias, vel exacto studiorum cursu, relinquunt; facile intelligitur, itinera iis commodiora fore, et deinde cum his, qui in Academicis discunt, tum doctoribus commodiorem anni descri-

scriptionem futuram, ad lectionum modum, ne ille quadrans anni, qui Paschate finitur, aut breuior iusto sit aut longior: quorum illud solet festinationem in docendo afferre iis, qui disciplinam, quam tradunt, absoluere cum Paschate volunt, aut ex legibus debent: quod est sane malum Academicum non leue, et vel sic valde hodie in Academiis vsitatum: hoc autem aestiuum curriculum breuius facit, vnde eadem incommoda nascuntur.

Ceterum haec disputatiuncula cum doceat, quam necessaria sit Theologis accurata scientia linguarum, ne in errores ridiculos incidant, et controuersias inanes, et tamen noxias moueant, vtque his iudicandis et accurate discutendis idonei sint, non aliena nobis, vt a tempore praesenti, ita ad actionem, cuius testes esse quam plurimos cupimus, visa est. Agetur enim hoc die proximo Iouis, vt honoribus Doctoris Theologiae ornemus virum, quem in Colloquiis, experiendae doctrinae eius causa institutis, cognouimus egregie instructum earum linguarum scientia, quibus interpretatio librorum sacrorum, tum hebraicorum, tum graecorum, continetur. Quo etiam libentius ei honores illos, quos petit, decreuimus, speramusque, eum doctrina illa sua plurimum vtilitatis et Ecclesiae et eius ministris, qui eum Ephorum venerantur, allaturum. Qua via ipse ad hanc dignitatem contenderit, et a prouidentia diuina ductus sit, ex narratione ipsius poterunt lectores cognoscere.

Exposituro mihi, GOTTLIEB MERKELIO, Ringenthalio-Misnico, anno 1734. die 19. Ian. in lucem edito, de vita mea non solum dicendum est, a quibus parentibus hanc vitam

B

tam

tam acceperim, sed illud maxime videtur commemorandum, a quibus fuerim tum ad recte beateque viuendam institutus, tum etiam nutritus et ornatus. GODOFREDVM MERKELIVM, et ANNAM, IOOSTIAM, parentes habui, pauperes quidem et humiles, attamen probos, religiosos et mei amantissimos; qui, quantum per ipsorum inopiam fieri poterat, bono cuidam magistro, qui etiam nunc, nonagenarius fere, superstes est, me in arte musica potissimum erudiendum tradiderunt, (puer enim octo annorum iam artem musicam coepi tractare.) Istud, quod summum esse scio, patri contigerat, ut sub ditione Perillustri, atque Generosissimae Domus de POIGK etc. parentes, essent. Atque ab hoc beneficio felicitatis meae duco exordia, scilicet, cum Perillustri et Excellentissimi Domini DE POIGK, Pater, Praeses Camerae etc. Filius Generosissimus, Cancellarius Serenissimorum Saxoniae Electorum etc. in suam curam me, puerum, indulgentissime et liberalissime reciperent. Anno 1746. ab Amplissimo et Splendidissimo Senatu Dresdensi in eorum numerum sum adsumtus, qui in schola Cruciana Alumnorum nomine viuunt, atque ab liberalitate beneficentissimi ordinis nutriuntur, cuius maximi in me collati beneficii gratissima semper erit memoria in animo meo.

In hac schola Cruciana mihi, septem fere per annos nutrito, contigit habere praecipuos praestantissimos, KAEHLERVM et KRETZSHMARVM, atque, in quo inprimis fortunatum me dico, GEBAVERVM et SCHOETTGENIVM, viros literatissimos. Confecto hoc curriculo scholastico, in Academiam Lipsiensem cogitabam, cuius consilii, praeter alias rationes, haec quoque erat; ut arte musica aliquid lucrarer. Nam res pecuniaria ne in annum quidem sufficiebat.

Sed

Sed aderat deus, ut aiunt, ex machina, et curas meas omnes mihi adimebat. Vir Perilluſtris, Excellentiſſimus et Generoſiſſimus Dominus, IOANNES GEORGIUS DE POIGK, Sereniſſimi Eleſtoris Saxoniae Cancellarius etc. vir, de cuius morte immatura incredibilis fuit tot honorum virorum collacrymatio: is me Vitembergam iuſſit adire, atque, ut ſine curis poſſem ad ſtudia incumbere, quatuor per annos liberaliſſime me aluit et adiuuit. Rem narro veram, ſed raram: non ſolum in me nutriendum et veſtiendum VIR Perilluſtris Ille quingentos certe Ioachimicos erogauit; ſed etiam alios plures habuit, quos ſoueret, et in ſtudiorum palaeſtra aleret. Vitembergam veni, anno 1754. et quos non audiui in hac Illuſtri Academia doctores, in omni ſcientiarum genere? HOFMANNVM, WEICKHMANNVM, WALTHERVM, RITTERVM, HILLERVM, BOSIVM, SCHWARZIVM, CLVGIVM? quos viros? quanta nomina? Inter patronos Vitembergenses venerari mihi inprimis licuit b. WEICKHMANNVM, cuius in me formando tuendoque ſummam humanitatem et facilitatem nunquam ſatis potero laudare.

Quadriennio Vitembergae conſumto. Artium creatus Maſter, Lipſiam cogitabam denuo. Non autem erat mihi, ex quo ibi viuerem. Inter vitae meae felicitates iure reſero, quod Illuſtriſſimo Domino, IACOBO FRIDEMANNO, Comiti et Domino de WERTHERN etc. iam Sereniſſimi Eleſtoris Saxoniae, apud Hiſpanorum Regem, Legato, eo autem tempore, ſtudiorum cauſſa, Vitembergae moranti, tempeſtue innotui; qui, cum in Academiam Lipſienſem ſe conſerret, mihi quoque liberaliſſime fecit copiam videndae Lipſiae. Artis ſcilicet muſicae et amantiſſimus, et peritiſſimus erat Comes Illuſtriſſimus,

mus, cuius artis exercendae socium me iam voluerat esse Vitembergae. Quos labores ut Lipsiae continuarem, atque legendis scriptoribus latinis cum Ipso horam quotidie tribuerem, centum Ioachimicos mihi dedit quotannis. Multis etiam modis adiutus sum Lipsiae ab Amplissima Familia MULLERIANA, cuius fauoris recordatione nil mihi est, aut unquam poterit esse iucundius. In Academia Lipsiensi audiui Viros Summos, CRYSIVM, STEMLERVM, BAHRDTIVM, ERNESTI et GELLERTVM, cui popularis ego eram, quique mihi alter erat Weickhmannus.

Sub finem anni 1759. Senatus Liebenwerdensis Rectoris scholae munus mihi demandavit, quod multa cum voluptate administravi. Anno 1761. ab Illustrissimo et Excellentissimo Domino, GEORGIO, Comite et Domino de WERTHERN etc. Patri commendatus a Filio, vocatus sum pastor ecclesiae Grodalzigensis, quo in munere decem per annos tum felicissime latui, tum etiam, Illustrissimae Domus de WERTHERN patrocinio ornatus, ita vixi, ut nemo forte beatius; maxime cum ad Perillustrem Domum de BERLEPSCH liber aditus mihi indulgeretur. Nam Wiederavia, ista amoenitatum sede, quid festivius aut elegantius?

Atque exinde quoque innotui rerum Sacrarum per Saxoniam et Summo Praefidi, Perillustri, Excellentissimo atque Generosissimo Domino, Domino IOANNI GOTTHELFIO de GLOBIG, Serenissimi Electoris Saxoniae a Consiliis Intimus etc. Musarum praesidio diuinitus dato, et huius Supremi Senatus, atque Consistorii Ecclesiastici reliquis ANTISTITIBVS et ASSESSORIBVS Perillustribus, Magnificis, Summe Venerandis et Amplissimis, ita, ut anno 1771. Pastor Com-

Gommeranus designarer, editisque speciminibus, vicinarum ecclesiarum Superintendens clementissime confirmarer. Fuit ea, quam egi apud Gommeranos, vita mihi fortunata, et tranquilla, et ubi *RENZIVM, ROEHRIGIVM, FVLKRVSIVM* que cogito, viros cogito mihi amicissimos. Et hunc migrationum nearum volebam esse terminum, apud Gommeranos meos.

Sed rebus humanis apud Torgauenses erepto Antistite, *D. MARTINO GRVLICHIO*, viro mihi, etiam post mortem maxime Venerando; Amplissimus huius urbis Senatus, per duos viros Senatorios, quibus adiuncti erant duo ciues honestissimi, munus Pastoris mihi offerri voluit, quod et ego, rem omnem non ex rebus, sed ex animi conscientia aestimans, anno 1773. ita accepi, ut, editis speciminibus vstatis, Superintendentis officia indulgentissime mihi demandarentur. Atque haec de vita mea ipsa dicta sunt.

Quemadmodum vero huius vitae meae multa et innumera providentiae divinae sunt documenta; ita lectori aequo et pio non ingratum fore auguror, si ex ea, quam egi, ab aratro quasi usque ad Aram, vita quaedam excerpam, quae, etsi non splendida, tamen magna mihi, et forte aliis quoque, magna sunt. Quaecumque enim mihi acciderunt, ea accidere etiam aliis possunt.

Per omnes vitae meae aetates singularem Dei curam providam expertus sum. Exempla sunt haec quatuor: Primo igitur, atque cum *Vir Perillustris et Excellentissimus de POIGK* etc. me, puerulum de grege sumentum, secum *Dresdam* adducere liberalissime constitisset; curru, quo vehabatur *VIR Perillustris* cum familia, quique rebus necessariis erat oneratus, ego a

tergo ita eram impositus, ut nihil plane timendum esset. Sed cum vix abesset currus ab vrbe Nossena, ego imprudens, ut cibum caperem, cultrum explico, cumque currus ad lapidem quandam magna vi impingeret, ego, cultrum manu dextra tenens, curru excutior, atque, capitis tuendi causa, manum ita direxi, ut, dum decido, simul in ipsum inciderem cultrum, qui, vulnere in vultu, sub oculo dextro, facto, usque ad fauces, per vehementiam lapsus, insigebatur. Cicatricem in vultu fero, obdurtam quidem, sed quae de vulnere, vulnerisque periculis, assidue monet. Vitam hic didici me bis debere Deo. Secundum divinae curae testimonium e vita scholastica sumo hocce: Puer ego artem musicam in schola cruciana ita exercebam, ut literas plane negligerem. Haec obseruans optimus praeceptor, M. IOAN. GEBAVERVS, V. Cl. iam scholae crucianae Dresdensis Conrektor meritissimus, me, cum nihil, quod exhiberem, speciminis a me esset elaboratum, cumque artis musicae exercitia praetenderem, seueriori vultu excipiebat, his additis verbis: Tu pessime, cerebrum habes, atque ingenium et literas fastidius tractare, et artem musicam tamen non negligere. Tertium prouidentiae diuinæ documentum visus sum mihi reperisse, in testimonio, quo b. KRETZSCHMARVS, Rektor scholae Crucianae diligentissimus, me in Academiam discedentem ornauit. Hisce verbis ita scripserat de me beatus praeceptor: Sciant patroni, se quicquid in hunc contulerint, publicis tribuisse commodis, ad quae natus esse mihi videtur. Haec verba, quae primo vanitatem alebant apud me, postea vox Dei monentis a me semper sunt habita. Venio ad quartum, quod repeto, non autem ad vltimum, quod expertus sum, diuinæ benignitatis exemplum, quod deus statuit in me, per V. S. V. D. STEMLERVM, in Academia Lipsiensi.

Iam-

Tantiam me parabam, ut Academiae Lipsiensi dicerem vale. Nanciscendi muneris Rectoris apud Liebenwerdenses spes mihi facta erat. Sed, nimium fateor, tenuis et abiecta mihi tunc videbatur haec sparta. In consilium adhibui b. GELLERTVM, qui, qua erat religione, seuerè affirmabat, hunc esse nutum diuinum. Discissi, tanquam qui tulerim spei suae repulsam. Scrupulum autem hunc a GELLERTO iniectum animo non poteram eiicere. Accidit post aliquot dies, quod nunc narrandum est. Conueneramus aliquot Magistri, qui sub Praesidio b. STEMLERI artem oratoriam exerceremus, in huius Viri Summi aedibus. Incidit inter alia sermo de indocto quodam Candidato, qui in examine repulsam tulerat. En! aliquis ex nobis: Homo is est indoctus — sed est quoque sparta tenuis, et contempta — Qua voce audita, b. STEMLERVS, quasi diuinam gubernationem, munerumque ecclesiasticorum vindicaturus dignitatem, assurgit, atque eo vultu, quem rei grauitas postulat, sic est orsus: Cauete, o mei, cauete, ne hanc iniuriam inferatis deo, vllamque prouinciam, qua aliis prodesse poteritis, tenuem atque contemptam habeatis. Exemplum me sisto vobis. Pauper ego quondam Rector eram; sed nunc videtis — Haec dicta erant mihi. Abii, erubui, Rectoris munus apud Liebenwerdenses petii, impetraui — atque nunc denique, similiter; in eadem vrbe Torgauia, et ex iisdem rostris Torgauiensibus doceo, in qua vrbe, et ex quibus rostris quondam docuit Venerandus STEMLERVS. Ita per b. STEMLERTVM, totius rei ignarum, deus emendavit me, qui, omni data occasione, auctor suus/orque sum amicis meis, ne Dei nutum in hoc genere vngquam temere negligant aut contemnant.

Spera-

FK II: 2642

X 29797 M

Vd18

XVI

Speramus, hac Viri Venerandi de se narratione lecta, quemlibet adamatum primum, sensus illos honestos et pios, quibus ea repleta est, tum deinde tam praeclarum providentiae divinae opus, quod in ipso hoc viro spectatur, neque adeo opus esse rogatu nostro, ut ei fauceant lectores, et actum illum, quo ei honores Doctoris tribuamus, frequentia sua ornent; sed sua quemcunque sponte huic spectaculo adfuturum. Itaque facite sic, *Cives generosissimi, nobilissimi, humanissimi*, et bene valete. P. P. Dom. XXIV. p. Trin. A. C. cIdIoCCLXXV.

L I P S I A E

EX OFFICINA LANGENHEMIA

MC

Hi
2642

AVGVSTVS ERNESTI
 S. THEOL. PROFESSOR
 DINIS THEOLOGICI
 CANCELLARIVS
 AD
 SOLEMNIA
 ATIONIS PVBLICAE
 PRO LICENTIA
 TENDI GRADVM DOCTORIS
 ET
 RIS THEOL. CREANDI
 AVDITORIO MAIORI
 FRID. KAL. DECEMBR.
 ONCELEBRANDA
 INVITAT

